

ODLUKA

O USLOVIMA KOJE TREBA DA ISPUNJAVA NEZAVISNI PROCJENJIVAČ IMOVINE I OBAVEZA KREDITNE INSTITUCIJE U SANACIJI

("Službeni list Crne Gore", br. 122/20 od 17.12.2020, 124/20 od 21.12.2020, 029/25 od 21.03.2025)

Predmet

Član 1

Ovom odlukom uređuju se uslovi koje treba da ispunjava nezavisni procjenjivač koji procjenjuje vrijednost imovine i obaveza kreditne institucije ili pravnih lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 Zakona o sanaciji kreditnih institucija ("Službeni list CG", broj 72/19) - (u daljem tekstu: Zakon), kao i način njegovog izbora.

Značenje izraza

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovoj odluci imaju sljedeća značenja:

- 1) "relevantni subjekt" je kreditna institucija i pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 Zakona;
- 2) "relevantni javni organi" su Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka), Ministarstvo finansija, Fond za zaštitu depozita, organi drugih država koji su nadležni za superviziju i sanaciju članova grupe kojoj kreditna institucija pripada, uključujući i organ nadležan za superviziju grupe na konsolidovanoj osnovi matičnih institucija i institucija koje kontrolišu matični finansijski holdinzi ili matični mješoviti holdinzi iz države u kojoj imaju sjedište i organi nadležni za superviziju kreditnih institucija u državi u kojoj posluje filijala kreditne institucije.

Elementi nezavisnosti

Član 3

Procjenjivač se smatra nezavisnim od relevantnog javnog organa i relevantnog subjekta ako:

- 1) posjeduje kvalifikacije, iskustvo, sposobnost, znanje i resurse iz člana 4 ove odluke, koji su potrebni da efikasno izvrši procjenu, bez neopravdanog oslanjanja na bilo koji relevantni javni organ ili relevantni subjekt;
- 2) je pravno, odnosno strukturno odvojen od relevantnih javnih organa i relevantnog subjekta u skladu sa članom 5 ove odluke; i
- 3) nema značajnih zajedničkih ili suprotnih interesa u smislu člana 6 ove odluke.

Kvalifikacije, iskustvo, sposobnost, znanje i resursi

Član 4

- (1) Nezavisni procjenjivač mora da posjeduje potrebne kvalifikacije, iskustvo, sposobnost i znanje o svim pitanjima koja Centralna banka smatra relevantnim.
- (2) Nezavisni procjenjivač mora biti revizor ili društvo za reviziju koje ispunjava sljedeće uslove:
  - 1) ima najmanje tri godine iskustva na poslovima revizije kreditnih institucija iz Crne Gore ili drugih država;
  - 2) nije povezano sa kreditnom institucijom ili članom grupe kojoj pripada ta kreditna institucija;
  - 3) nije pružalo kreditnoj instituciji nerevizorske usluge iz člana 225 stav 2 Zakona o kreditnim institucijama;
  - 4) prethodne četiri godine nije uzastopno vršilo reviziju finansijskih iskaza te kreditne institucije;
  - 5) iz podataka kojima raspolaže Centralna banka ne proizilazi da taj revizor, odnosno društvo za reviziju nije na zadovoljavajući način vršio reviziju finansijskih iskaza kreditnih institucija.
- (3) Nezavisni procjenjivač mora da raspolaže ili da ima pristup ljudskim i tehničkim resursima koje Centralna banka smatra odgovarajućim za vršenje procjene, a prilikom procjene adekvatnosti resursa uzima se u obzir priroda, veličina i složenost procjene koju treba izvršiti.
- (4) Prilikom procjene, nezavisni procjenjivač ne smije:
  - 1) tražiti, niti primati uputstva ili smjernice od relevantnog javnog organa ili relevantnog subjekta;

- 2) tražiti, niti prihvatiti finansijske ili druge pogodnosti od relevantnog javnog organa ili relevantnog subjekta.
- (5) Zabrana iz stava 4 ovog člana ne odnosi se na:
- 1) pružanje uputstava, smjernica, prostorija, tehničke opreme ili drugih oblika podrške ako se, po ocjeni Centralne banke, to smatra neophodnim za postizanje ciljeva procjene;
  - 2) isplatu nezavisnom procjenjivaču naknade i troškova na koje ima pravo u vezi sa vršenjem procjene.

Strukturalno odvajanje

Član 5

- (1) Nezavisni procjenjivač mora biti lice odvojeno od relevantnog javnog organa i relevantnog subjekta.
- (2) Smatra se da je uslov iz stava 1 ovog člana ispunjen ako:
- 1) nezavisni procjenjivač, koji je fizičko lice, nije zaposleni, niti ima drugi ugovorni odnos sa relevantnim javnim organom ili relevantnim subjektom;
  - 2) nezavisni procjenjivač, koji je pravno lice, ne pripada istoj grupi kojoj pripada relevantni javni organ ili relevantni subjekt.

Značajni zajednički ili suprotan interes

Član 6

- (1) Nezavisni procjenjivač ne smije da ima stvarni ili potencijalni značajni interes koji je zajednički ili suprotan interesu relevantnog javnog organa ili relevantnog subjekta.
- (2) Stvarni ili potencijalni interes iz stava 1 ovog člana smatra se značajnim uvijek kada bi, po ocjeni Centralne banke, mogao uticati ili se razumno smatra da bi mogao uticati na rasuđivanje nezavisnog procjenjivača prilikom vršenja procjene.
- (3) Prilikom ocjene interesa iz stava 1 ovog člana, relevantni su interesi koji su zajednički ili suprotni interesu naročito sljedećih lica:
- 1) višeg rukovodstva i članova organa upravljanja relevantnog subjekta;
  - 2) pravnih ili fizičkih lica koja imaju kontrolu ili kvalifikovano učesće u relevantnom subjektu;
  - 3) povjerenika koje je identifikovala Centralna banka kao značajne, na osnovu informacija koje su na raspolaganju Centralnoj banci;
  - 4) svakog subjekta grupe.
- (4) Za ocjenu interesa iz stava 1 ovog člana značajno je naročito sljedeće:
- 1) pružanje usluga od strane nezavisnog procjenjivača, uključujući prethodno pružanje usluga, relevantnom subjektu i licima iz stava 3 ovog člana i naročito veza između tih usluga i elemenata relevantnih za procjenu;
  - 2) lični i finansijski odnosi između nezavisnog procjenjivača i relevantnog subjekta i lica iz stava 3 ovog člana;
  - 3) investicije ili drugi materijalni finansijski interesi nezavisnog procjenjivača;
  - 4) u odnosu na procjenjivače koji su pravna lica, svako strukturalno razdvajanje ili drugi aranžmani koji se uspostavljaju radi suzbijanja bilo kakvih prijetnji po nezavisnost procjenjivača (npr. koristoljublje, podsticanje, nepotizam, povjerenje ili zastrašivanje, uključujući aranžmane pomoću kojih se zaposleni koji mogu biti uključeni u vrednovanje može razlikovati od drugih zaposlenih).
- (5) Izuzetno od st. 3 i 4 ovog člana, smatra se da stvarni značajan interes koji je zajednički ili suprotan interesu relevantnog subjekta ima lice koje je, u godini koja prethodi datumu na koji se ocjenjuje kvalifikovanost tog lica da djeluje kao nezavisni procjenjivač, izvršilo reviziju godišnjih finansijskih iskaza relevantnog subjekta u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija ili drugim relevantnim propisima.
- (6) Svako lice koje je kandidat za nezavisnog procjenjivača ili je imenovano za nezavisnog procjenjivača dužno je da:
- 1) primjenjuje, u skladu sa svim važećim etičkim kodeksima i profesionalnim standardima, politike i procedure namjenjene identifikovanju svih stvarnih ili potencijalnih interesa koji se mogu smatrati značajnim interesom u smislu stava 2 ovog člana;
  - 2) bez odlaganja obavijesti Centralnu banku o bilo kojem stvarnom ili potencijalnom interesu za koji smatra da može, po ocjeni Centralne banke, predstavljati značajni interes u smislu stava 2 ovog člana;
  - 3) preduzme odgovarajuće korake kako bi se obezbijedilo da niko od zaposlenih ili drugih lica, koja učestvuju u vršenju procjene, nema bilo kakav značajni interes u smislu stava 2 ovog člana.

Ugovor o vršenju nezavisne procjene

Član 6a

Sa nezavisnim procjenjivačem Centralna banka zaključuje ugovor o vršenju nezavisne procjene koji naročito sadrži:

- 1) predmet procjene vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije;
- 2) rok za dostavljanje izvještaja o procjeni vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije;
- 3) troškove procjene vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije; i
- 4) klauzulu o povjerljivosti podataka u vezi sa predmetom procjene.

Član 7

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE